

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

20.11.2025

селище Катюжанка

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 24078/40.1.9-2025 від 10.11.2025 «Щодо обстеження лісових насаджень», відповідно до Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), комісією в складі: начальника відділу нагляду, обліку та прогнозу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі-ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНЬОЇ, начальника відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Київлісозахист» Валерія ЧАВЧЕНКО, помічника начальника Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Михайла ЛІНКЕВИЧА, лісничого Дніпровського лісництва Ігора ГАРБАРА, помічника лісничого Хутірського лісництва Володимира ВОЙТОВИЧА лісничого Вищедубечанського лісництва Євгенія БРУЯ, лісничого Кам'янського лісництва Костянтина КОВАЛЬЧУКА, лісничого Катюжанського лісництва Олександра КВАЧУКА, проведене лісопатологічне обстеження насаджень Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі-ВСР) на 2025 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Обстежено наступні ділянки з зазначенням лісопатологічних причин:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер підвиділу	Площа, можлива для ВСР, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, м ³ /га
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	запас деревостану, м ³ /га			
Вищедубечанське (Тарасівське) лісництво														
436	5	2.6		2.6	10СЗ	96	0.45	1	28	36	280	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	25
436	11	3.0		3.0	10СЗ+БП	96	0.60	1	28	38	380	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	20
436	16	4.0		4.0	8СЗ2ДЗ+БП+АКБ	116	0.55	2	27	42	310	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	25
436	17	1.7		1.7	7СЗ(68)ЗСЗ(91)+БП+Д 3	68	0.65	1	23	26	360	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	15

438	5	11.8	(5)	10.2	10СЗ	81	0.65	1	27	30	400	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	20
443	2	15.2	(12)	4.8	10СЗ	91	0.55	1	26	36	300	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	25
443	2	15.2	(13)	4.2	10СЗ	91	0.55	1	26	36	300	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	25
443	2	15.2	(14)	1.5	10СЗ	91	0.55	1	26	36	300	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	20
471	4	3.6		3.6	10СЗ+БП	116	0.55	1	30	44	390	2	стовбурові шкідники	25
Вищедубчанське (Острівське) лісництво														
473	8	5.4		5.4	9СЗ1БП	106	0.70	1	28	48	420	2	стовбурові шкідники	20
473	14	2.3		2.3	10СЗ+БП+ВЛЧ+ОС	91	0.70	1	28	36	440	2	стовбурові шкідники	25
482	7	2.8		2.8	9СЗ1БП+ДЗ	54	0.80	1А	24	28	360	2	стовбурові шкідники	15
482	10	0.8		0.8	10СЗ	91	0.60	1	26	32	340	2	стовбурові шкідники	30
483	8	1.3		1.3	10СЗ+ДЗ+БП	101	0.70	1	27	40	380	2	стовбурові шкідники	15
483	10	8.0		8.0	8СЗ2БП+ДЗ+ВЛЧ	64	0.80	1	23	26	330	2	стовбурові шкідники	10
485	3	11.6	(2)	11.4	9СЗ1БП	81	0.70	1	24	28	375	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	10
500	2	5.5		5.5	10СЗК	111	0.50	2	28	36	320	2	коренева губка, стовбурові шкідники	20
Вищедубчанське лісництво														
566	10	5.9	(1)	5.7	10СЗ+БП	106	0.70	2	27	36	410	2	стовбурові шкідники	10
581	5	1.4		1.4	7СЗ3ДЗ	66	0.70	1А	27	32	350	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	30
590	13	2.1		2.1	10СЗ+ДЗ+БП	66	0.70	1	22	24	320	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	15
590	14	0.5		0.5	10СЗ+БП	86	0.60	1	26	40	330	2	стовбурові шкідники	15
590	15	0.7		0.7	10СЗ+ДЗ	106	0.40	1	30	40	260	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	40
Вищедубчанське (Лебедівське) лісництво														
604	1	7.8		7.8	10СЗ	86	0.70	1А	29	40	480	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	15
634	3	15.0	(5)	2.8	10СЗ	81	0.60	1	24	36	330	2	стовбурові шкідники,	25

														хвороби лісу	
635	11	0.8	(2)	0.6	10СЗ	66	0.70	1А	25	28	405	2	стовбурові шкідники, хвороби лісу	40	
Разом		144.2		94.7											
Катюжанське лісництво															
17	5	16.3	(6)	2.0	10СЗ+ДЗ+БП	63	0.85	2	19	24	315	2	стовбурові шкідники	15	
19	18	1.6	(1)	0.7	9СЗ1БП+ДЗ	86	0.70	1	27	32	400	2	стовбурові шкідники	45	
22	13	0.7		0.7	10СЗ+БП	57	0.75	1	20	28	300	2	стовбурові шкідники	20	
22	17	1.4		1.4	10СЗ+БП	57	0.80	1	21	24	340	2	стовбурові шкідники	20	
34	5	0.8		0.8	10СЗ+ДЗ	81	0.70	1А	29	32	460	2	стовбурові шкідники	25	
37	9	3.0	(1)	1.5	10СЗ+ДЗ	86	0.70	1А	29	32	470	2	стовбурові шкідники	20	
37	10	2.9	(2)	1.4	9СЗ1ДЗ	76	0.70	1А	27	32	400	2	стовбурові шкідники	5	
37	11	2.8	(2)	2.6	10СЗ+ДЗ+ГШЗ	86	0.70	1	27	36	430	2	стовбурові шкідники	20	
37	25	2.6		2.6	10СЗ+ДЗ+ГЗ	91	0.70	1А	31	36	490	2	стовбурові шкідники	10	
60	3	11.0	(1)	2.9	10СЗ+ДЗ+БП	57	0.70	1А	24	28	360	2	стовбурові шкідники	10	
61	1	17.0	(1)	13.4	10СЗ+БП+ДЗ	66	0.70	1	22	28	320	2	стовбурові шкідники	5	
70	11	1.0	(1)	0.5	8СЗ2БП+ДЗ	59	0.75	1А	24	28	320	2	стовбурові шкідники	5	
70	12	1.4	(1)	0.4	4СЗ3БП3ОС+ДЗ+ВЛЧ	71	0.70	1	24	28	280	2	стовбурові шкідники	45	
70	13	1.8	(1)	0.3	5СЗ3БП+ДЗ+ОС	61	0.70	1	22	28	230	2	стовбурові шкідники	30	
70	19	3.5	(1)	0.2	9СЗ1БП+ДЗ	66	0.70	1	24	28	340	2	стовбурові шкідники	45	
Разом		67.8		31.4											
Кам'янське лісництво															
31	4	6.8		6.8	10СЗ+ГЗ+ДЗ	85	0.60	1А	40	31	430	2	стовбурні шкідники	20	
Разом		6.8		6.8											
Дніпровське лісництво															
10	19	12.5	(10)	2.0	8БП2СЗ+ВЛЧ+ДЗ	66	0.60	2	21	22	180	4	стовбурові шкідники	10	
11	11	5.3	(6)	1.1	10СЗ	82	0.70	2	23	28	350	4	стовбурові шкідники	30	
15	25	2.3		2.3	10СЗ+БП	37	0.80	1	15	16	210	4	стовбурові шкідники	25	
30	3	4.0		4.0	10СЗ+БП	63	0.75	1	21	22	330	3	стовбурові шкідники	10	
43	9	4.8	(4)	3.5	10СЗ+ДЗ	86	0.65	1	26	28	370	3	стовбурові шкідники	15	
80	17	4.1	(2)	3.0	10СЗ+БП	84	0.50	2	24	36	260	4	стовбурові шкідники	10	
80	22	4.7	(3)	4.2	10СЗ(52)+СЗ(62)	52	0.85	1	20	22	350	4	стовбурові шкідники	10	
Разом		37.7		20.1											
Всього		256.5		153.0											

Результати обстеження:

Обстежені насадження характеризуються ослабленням загальної стійкості та відбувається всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, хвороб лісу та низових пожеж.

При обстеженні насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*), в нижній частині стовбурів, де вже відбувається відшарування товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проєкціями крон на підстилці знайдено від 5 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Крім того виявлені дерева сосни, пошкоджені синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea* F.) в районі перехідної кори, де личинки шкідника прогризають звивисті і плескуваті ходи та в кінці живлення досягають заболоні.

Також достатньо часто зустрічаються в районі товстої кори пошкодження, що характерні для стенографа довгі складні маточні ходи довжиною близько 35-40 см.

В насадженні, яке є осередком кореневої губки (*Heterobasidion annosum*), а саме Вищедубечанське (Острівське) лісництво кв.500 вид.2 площею 5,5 га, Вищедубечанське (Лебедівське) лісництво кв. 634 вид. 3 ділянка (5) площею 2,8 га спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких сухостійних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи і викликаний цим грибом корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, пізніше жовтіє та легко осипається. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою).

В насадженні Дніпровського лісництва кв. 10 вид. 19 на ділянці площею 2,0 га зростає береза за участю сосни звичайної (8БП2СЗ). Під час відводу дерев у ВСП до рубки бралися лише дерева сосни IV-VI категорій.

Також треба зазначити, що на даний час у соснових деревостанах, а саме у Вищедубечанськкому лісництві кв. 436 вид. 5,11,16,17, кв. 438 вид. 5, кв. 443 вид. 2, кв. 485 вид. 3, кв. 581 вид. 5, кв. 590 вид. 13, кв. 590 вид. 15, кв. 604 вид. 1, кв. 634 вид. 3, 635 вид. 11 відбувається ослаблення через ураження їх рослиною напівпаразитом омелою австрійською (*Viscum album*). Заселення нею в кронах дерев спостерігається слабого та середнього ступенів, а в середньому становить 3-5 кущів на одне дерево. Первинне ослаблення через пригнічення омелою її фізіологічних функцій веде до поступового відмирання частини гілок в кроні, яке одночасно супроводжується, а надалі підсилюється заселенням стовбуровими шкідниками.

Осередків карантинних, а також хвоє- та листогризучих шкідників, та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Рекоменації

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, осередків кореневої губки та заселення омелою австрійською, комісія визначила ділянки лісу,що потребують ВСП на 2025 рік на загальній площі 153,0 га з орієнтовним запасом 5-45 м³/га.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно з пунктами 2,5,6,9,10,12,13,14,19,21,22, 23,24,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог чинного лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

За станом прилеглих насаджень і рештою виділів з візуальними ознаками погіршення лісопатологічної ситуації в деревостанах вести посилений нагляд.

Акт складено у 3-х примірниках:

- 1- Димерське над лісництво
- 2- Центральне МУЛМГ
- 3- ДСЛП «Київлісозахист»

Підписи членів комісії:

Начальник відділу нагляду, обліку та прогнозу ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Начальник відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Київлісозахист»

Валерій ЧАВЧЕНКО

Помічник начальника Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Михайло ЛІНКЕВИЧ

Лісничий Дніпровського лісництва

Ігор ГАРБАР

Лісничий Кам'янського лісництва

Костянтин КОВАЛЬЧУК

Лісничий Катюжанського лісництва

Олександр КВАЧУК

Помічник лісничого Хутірського лісництва

Володимир ВОЙТОВИЧ

Лісничий Вищедубечанського лісництва

Євгеній БРУЙ